

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XI. An in Sacramentorum Ministro requiratur intentio faciendi, quod facit
Ecclesia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AD II. Annunciare est gratias agere, laudare Deum ob beneficia: vt Ex. 15. *Cantemus Domino gloriose.*

AD III. Prophetare est futura prædicere, & gratia gratis data: At prophetare, id est, concionari, sic, 1. Tim. 2. *Mulieribus docere non permitto.* 1. Cor. 14. *Mulieribus taceant in Ecclesia; non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse.* Concessit tamen Deus extraordinariè nonnullis priuilegium docendi. Sed priuilegia non faciunt legem.

AD IV. Christus est Sacerdos secundum ordinem Melchisedech; in quo solum primogenitus erat Sacerdos, ut Christus in multis fratribus est: At in Aaronico Sacerdotio omnes fratres naturales erant & Sacerdotes.

AD V. Nihil ea euincunt, dicta in genere trahere in partem.

QVÆSTIO X.

An Ministri probitas seu fides ad Sacramentorum efficaciam requiratur?

LUTHERVS affirmavit; sed reuocauit. Iamque omnes, etiam Caluista, pernegant. Salua res est.

HVSSETABAIUNT, non obstante, quod ratas habeant Ordinationes Catholicorum; id quod eis dissuasit Lutherus: Huius tamen damnatus est in Concilio Constantiensi, quod diceret, Pastores malos æquiuocè Pastores esse, id est, nullos.

2. ANABAPTISTIS quoque tribuit idem Kemnitius: 1. Agrippinus Episcopus Carthaginensis negavit esse Sacramenta ab hæreticis aut Schismaticis collata. Quoad Baptismum sensit idem S. Cyprianus. Donatista quoque etiam post definitionem Ecclesie item Lutherani, Apostolici, Waldenses, Wicleff.

AVTOR. Sed à pluribus refutati sunt, & damnati sæpius; apud Bell. 1. 2. c. 20. Præterea.

QVÆSTIO XI.

An in Ministro Sacramentorum requiratur intentio faciendi, quod facit Ecclesia?

LUTHERVS lib. de Captiuit. Babyl. cap. de Baptismo. *Non in conferentia tantum, quantum in suscipiente fide vel suscipiente est virtus Baptismi: Vt legitur de Momo per iocum baptizato.* Et art. 12. inter damnatos à Leo 10. X. *Si Sacerdos ioco absolueret, et se tamè quis credat esse absolutum, verissimè est absolutum.* Sic plerique Lutherani, Kemnitius, Heshulius, &c.

CALVINVS in Antid. S. 117. Canon. 11. *Quod de intentione consecrandi garrunt; à Sophistis nulla ratione probabili fuit proditum. Infrà. Ego verò sacrosanctæ Christi Institutioni ratiō defero; ut, si Epicurus quidam, intus totam Actionem subsannans, mihi Cœnam à Christo mandata administraret, non dubitem, panem & calicem illius manu porrecta, mihi vera esse Corporis & Sanguinis Christi pignora.* Huc proxime accessit Catharinus; qui se tamen Apostolicæ Sedi subiecit.

SVASIONES LUTHERI. 1. Quia Verbum Dei quacunque dicatur intentione, fidem excitat, & hæc iustificat. Vnde Phil. 1. gaudet prædicari Christum quacunque intentione. Sic puer Athanasius baptizauit pueros, &c. 2. Caluini & Kemnitii. Quia sic periret certitudo effectus Sacramentalis; cū intentio nulli sit certa. 3. Quia, lib. de Baptismo, c. 53. Augustinus non audeat definire, an Baptismus ioco datus, sit ratum. 4. Innocentius I V. censuit ratum, etiam si gerat in mente non facere, quod facit Ecclesia.

AVTOR. Ad minus est opus habere generalem intentionem faciendi, quod ea facit Ecclesia, quam credit esse veram. Sitque intentio actualis, aut minimum virtualis: habitualis non sufficit. 1. Quia, Ceu forma certa requiritur vt in differentia materię determinetur; sic & aliquid, quo indifferentia formæ deter-

li mi

minetur: nam baptizat, qui tingit aquis lauando, medendo, refrigerando, &c. At qui nil fingi potest præter intentionem ministri. Non institutio Christi verba dicitur, ut quæ per se operaretur, proferente verba institutionis qualicunq;: quia cur non foret Sacramentum pronunciantem etiam pſtaco: 2. Quia Ministri Sacramentorum sunt instrumenta Dei, ratione utentia; & horum liberi arbitrii est determinare actiones particulares suæ voluntatis; hoc autem fit per intentionem voluntatis agentis. 3. Quia, ut verba speculativa, à quocunq; pronunciantur, suam habent significationem; ita practica suam operationem, præsertim prolata ab habente ad id & potestatem, & voluntatem: uti habet minister ritè ordinatus: ergo intentione opus.

DIŒO AD I. Excitat fidem quidè; quia ad hanc sufficit significatio verborum, quomodocunq; prolatorum; Sed non operatur effectum realem; quia hic requirit vim efficientem, quæ pendet ex intentione pronunciantis, ritè ordinati, verba Sacra practica. Sic etiam ludentes ex recreatione possunt efficaci cum intentione verba pronunciare super capax subiectum cum præsentem materiã.

AD II. Nullus hac in vita debet querere certitudinem de salute sua infallibilem: sed, Phil. 2. Cum timore salutem suam operari, sic, ut, I. Corint. 10. qui stat, videat nec cadat. Certitudinem verò moralem ac sufficientem habemus ex Sacramentis.

AD III. Dubitabat, quia nondum id erat in Concilio definitum; ideo se Ecclesiæ submittebat.

AD IV. Non facere, sc. vel quoad sub-

stantiam actionis faciendæ; aut quoad effectum actionis. Et, quoad hunc intellexit Innocentius: sc. etsi non intendat minister iustificare hominem hoc medio. Priore modo intelligit Kemnitius falso.

II. DE EFFECTU SACRAMENTORUM.

QUESTIO XII.

Quid sit conferre gratiam ex opere operato?

LUTHERO-CALVINISTARUM bifariam exponitur. LUTHERVS l. de Capt. Bab. c. de Bapt. Paptia fecerunt ex Sacramento præceptum, & ex fide opus; id est, ait Kemnitius p. 2. Exam. Sacramenta conferre gratiam ex merito operis, quod exercet velis, qui calibet, vel qui iustit.

CALVINVS in Antidoto c. 7. Can. 8. Sophistis conferre gratiam ex opere operato est, ex meritis hominum pendere efficaciam Sacramenti. Inst. l. 4. c. 14. §. 26. ait. Quidquid de opere operato negati sunt Sophista, non modò falsum est, sed pugnat cum Sacramentorum natura: quæ instituit Deus, ut fideles vacuis bonorum operum & inopes, nihil præter manducationem adferant. Unde sequitur, ea recipiendo, nihil istos agere unde laudem mereantur; vel in hac Actione, qua eorum respectu merè passiva est, nihil illis posse opus adscribi.

AUTOR. Hæc verò deditæ operæ cuncta est. 1. Quia adeo Nos opus operati opponimus operi operantis. 2. Quia docemus contra Donatistas, Sacramenta minimè pendere ex bonitate ministri, id est, ex opere operantis.

II. Exponunt: Nos dicere, quod conferant gratiam sine fide, id est, ex opere operato.

Unde LUTHERVS ibid. Statuunt Sacramenta posse prodesse iis etiam, qui in peccatis mortalibus sunt, nec requirunt fidem. Sic & Kemnitius p. 2. Exam. Et Confessio Augustana artic. 13. &c.

CALVINVS in Antidoto Sess. 7, Can. 5. Fin-